

ייתכן והשיעור הנמוך של מקדמי העיכול של התאית בשתי התערובות נגרם ע"י תוספת השחת למזון המרוכז במנת העגלים. השחת שהואבסה (בקה"דגן, סוג ב') היתה עשירה מאוד בתאית, וייתכן שהכללתה במנה השפיעה על התעכלות המנה היסודית ועל כך על התעכ"לות התאית שבמזון המרוכז.

מן הנתונים בטבלה 3 ניתן להסיק שתוספת הדיגוסול שיפרה את מאזן החנקן ואת הערך הביולוגי של החלבון.

יציבות היחס בין כמות החנקן בצפיעים להומר היבש במנה מעיד על העיכול התקין של החלבון בתערובת המכילה דיגוסול.

במשך הניסוי לא היו כל תופעות שליליות עקב האבסת התערובת הכוללת דיגוסול.

ד"ר דוד לוי, צבי הולצר

מכון וולקני, תחנת ניסיונות איזורית נוהדיר

טבלה 3. מאזן החנקן ואמות-מידה שונות בניצול חלבון

המודד	הטיפול	ת. דיגוסול	ת. בקרת
חנקן במזון	(גר/יום)	106.6	92.1
חנקן בצפיעים	"	52.0	47.6
חנקן בשתן	"	26.1	32.4
מאזן חנקן	"	28.5	12.1
ערך ביולוגי טומאס-מיצ'אל		75.5	62.2
חנקן בצפיעים $\times 100$			
חומר יבש במנה		1.01	0.98

התוצאות מראות יתרון לדיגוסול בהעלאת התעכלותו של החלבון ב-5.2% של השומן ב-14.3% ושל התאית ב-9.6% בתערובת. התעכ"לות החמ"ח שבתערובת הביקורת היתה גבוהה ב-4.4%.

תוצאה זו מראה שהתעכלות כלל החומר האורגני שבתערובת הביקורת עולה ב-1.5% על התערובת עם דיגוסול.

פגישת וועדת הבוקרים האזורית

(29 מחים -- 5.2.70)

בים הכלכליים מסתבר כי ענף פיטום העגלים הוא ברווחיות טובה, בהשוואה לשיטת ההזנה לפי יחידת מזון. מתקבל על הדעת שעם הנהגת השיטה החדשה אפשר יהיה לקבל מאותה כמות של מזון 30-40 ק"ג יותר משקל חי תוך תקופה קצרה בחודש.

העגלים מטופלים בהורמונים מ"החקלאית" אולם לא ניכר הבדל בהתנהגות לעומת אלה שלא טופלו. נראה שעליית המשקל עם הירמון, הינה טובה יותר.

ג. מזר מקב' יבנה מסר את הפרטים הבאים על פיטום העגלים במשקם:

תוספת המשקל נעה בהזנה קונבנציונאלית באותם גבולות. דהיינו — קרוב ל-1200 גר' ליום. עד הגיל של 7 חודשים — מזון ללא קיצוב, התערובת — מקומית. החל מגיל 7 חודשים — 5 ק"ג ליום, והמאקסימום הוא 7 ק"ג.

הפגישה נפתחה בסיור בדיר העגלים והוק' דשה לנושא: פיטום עגלים.

הח' מושיקו הסביר את השיטה הנהוגה בפל"מחים בפיטום העגלים, שעיקרה — חישוב ההזנה לפי שיטת האנרגיה נטו, כאשר המנה מורכבת מ-80% מזון מרוכז ו-20% שחת. הממוצע בעל-יית המשקל, שהסתכמה במשך השנתיים האחרונות, היה כ-1240 גר' ליום.

בשנים האחרונות היו עליות וירידות דראסטיטיות בעליית המשקל. אמנם הממוצע לא השתנה, אולם התנודות היו גדולות מאוד — בסביבות 1 ק"ג ליום ועד 1.5 ק"ג. הממוצע של נציג לות המזון הוא 5½-5¼ יחידות מזון לק"ג משקל חי. המנה הגדושה ביותר מורכבת מ-10½-10 ק"ג מזון מרוכז ו-2½ ק"ג שחת. העגלים שהגיעו למשקל גבוה, בסביבות 550 ק"ג, קיבלו גם סיווג יותר טוב. מתוך החישוב

שלו. ברוב המשקים ישנה אפשרות להקטין את כמות התערובת הניתנת לעגלים ללא פגיעה בעליית המשקל.

הבעיה היא בכך שבהזנה גדושה יתר על המידה, המזון הופך לשומן במקום בשר-שרירים ועלידי כך נגרם הפסד כספי ואנרגטי כאחד. מציע שכל משק ינסה להפחית את מנת המ"מ לעגלים. נראה שהשיטה הקליפורנית אינה מתאימה לתנאי הארץ. שיטה זו פותחה עבור עג"ל לים מסורסים שברגיל הינם בעלי תוספת משקל קטנה יותר.

הוכח ללא ספק שההורמונים משפרים את הנצילות. בניסוי שנערך התברר כי הורמונים הוסיפו כ-20% לעליית המשקל. התוצאות מראות שניצול המזון הממוצע בארץ נופל ב-20% מהמקובל בעולם.

מציע להפחית במספר השקילות ולהסתפק בשקילה אחת ל-2-3 חודשים.

באופן מעשי כדאי שכל משק ישקול במשך שנתיים וידע מהו קצב הגדילה במשקו הוא ולפי קצב זה יקבע את המינון של ההזנה. כל חברי הוועדה השמיעו הערות שונות לבעיות שבפיטום עגלים. הוחלט לקיים את הפגישה הבאה במשק יבנה בתחילת אפריל.

רשם: דו"ר שפירא

לישכת הדרכה רחובות

העגלים מקבלים גם תחמיץ, כשתי יח"מ ליום. ביצוע ההזנה הוא כדלהלן:

בבוקר ואחה"צ — תחמיץ. חלוקת המזון המרוכז — פעמיים ביום.

השיטה היא שהעגלים עוברים "מסלול" של תאים ומוצאים לשוק בגיל 15 חודש, ללא כל שקילות. מסתבר שאותן התוצאות מושגות תוך חיסכון גדול במזון.

בקב' יבנה נותנים פחות תערובת מ"מ, אלא שערכה המזוני גבוה מזו שבפלמחים.

י. פולמן ממכון וולקני מעיר, שהתופעה של תנודות גדולות בעליית המשקל היא טבעית ורגילה. הרי ידוע שמעלי גירה הם בעלי מערכת עיכול גדולה, אשר מכילה כמות עצומה של מזון. ישנם תנאי סביבה המשפיעים באופן ניכר על תיאבון העגלים. לכן אין להתרשם במיוחד מהתנודות הגדולות. גם שינויים בהרכב התערובת עשויים להשפיע על התיאבון. אם נבחון את התנודות לפי ממוצעים של 3 חודשים נראה שאין תנודות גדולות.

בארץ התפתחו שיטות של הזנה גדושה מאוד ומגיעים לנצילות של 6 יח"מ ליחידת משקל חי, וזהו נצילות גרועה.

הממוצע הארצי בתוספת המשקל הוא בערך ק"ג אולם ישנן תנודות נרחבות. מציע שכל משק יפתח לו שיטת הזנה בתנאי האקלים והמימשק

▲ לא פעם ניסו לספק את מנת המספוא הירוק לפרות חלב ממיתקנים (כעין חממות) שמקיימים בקירבת הרפת, ללא הזדקקות לקרקע, לפי שיטת ההידרופוניק. בעיתון חקלאי היוצא בבסראביה (מולדביה) הרוסית מסופר על מיתקן מסוג זה, המספק כ-400 ק"ג מספוא ירוק ביום. לצורך הקמת המיתקן נדרש שטח של 90 מ"ר בתוך המיבנה. לשם הספקת האור לצמחים הפעילו מנורות לומינאס-צאנציות. הספקת התמיסה של המינרלים להזנת הצמחים מבוקרת באופן אוטומאטי.